Masterplan Jeugdtoerisme: verbinden door beleven!

Inhoud

Wie doet mee? 4
Kick-off 5
De reis naar vandaag 6
Thema 1: Iedereen mee 7
Actie 1. Vakantie als recht, verankerd in elke ondersteuning 7
Actie 2 — Bruggen bouwen tussen jeugdhulp en jeugdwerk 8
Actie 3 — Bruggenbouwers versterken voor betere toeleiding 8
Actie 4 — Meerdaagse schooluitstappen als eerste vakantie-ervaring 8
Actie 5 — Jeugdvakantie-organisaties versterken in hun opdracht 9
Actie 6 — Financiële tussenkomsten zichtbaar en toegankelijk maken 10
Actie 7 — Rentabiliteitsonderzoek voor betaalbare jeugdvakanties 10
Actie 8 — Financiële drempels verlagen voor kinderen en jongeren met een handicap 11
Actie 9: Meer kinderen en jongeren met een handicap op kamp 11
Actie 10 — Verhogen van de capaciteit van het vakantieaanbod voor kinderen en jongeren met extra ondersteuningsnoden. 12
Thema 2: Een plaats voor iedereen 12
Het aanbod op peil houden 13
Actie 11— Permanente monitoring van het jeugdlogiesaanbod 13
Actie 12 — Ruimtelijke knelpunten bij jeugdlogies aanpakken 13
Actie 13 — Capaciteitsdaling van jeugdlogies aan de kust onderzoeken en aanpakken 14
Actie 14 — Kansen voor gedeeld ruimtegebruik in kaart brengen 14
We zorgen voor een sterke ondersteuning van het aanbod 15
Actie 15 — Gerichte infrastructuursubsidies voor jeugdlogies 15
Actie 16. Onderzoek naar het annuleringsbeleid bij jeugdvakanties 16
Actie 17. Evaluatie van het subsidiekader voor werkings- en personeelssubsidies 16

Actie 18. Promotie van platformen die het jeugdlogiesaanbod ontsluiten 16
We blijven investeren in kampeermateriaal 16
Actie 19. Het jeugdwerk werkt voorstellen uit om de eigen tenten te laten herstellen.17
Actie 20. In kaart brengen van alternatieve circuits om het aanbod te verruimen.....17
We zorgen voor goeie regelgeving en minder regulitis 17
Actie 21. Impactmeting van regelgeving en gerichte vereenvoudiging.....17
Zorgen voor vlotte en veilige mobiliteit 19
Actie 22. Verderzetting van het project Kampvervoer naar andere schoolvakanties ...19
Actie 23. Organiseren van alternatieven voor busvervoer van en naar de kampplaats 19
Actie 24. Toepassen van de kindnorm als uitgangspunt voor mobiliteit rond jeugdlogies 19
Actie 25. Stimuleren van veilige verplaatsingen tijdens jeugdvakanties 20
Actie 26. In de kijker zetten van goede praktijken rond materiaalvervoer voor meerdaagse uitstappen 20
We stimuleren een kindvriendelijke omgeving 20
Actie 27. Uitbreiding van zomerspeelzones.....21
Actie 28. Informeren rond bostoegankelijkheid en kampvuren.....21
Actie 29. Sensibilisatie rond zwemmen in open water 21
Actie 30. Participatie van kinderen en jongeren bij de inrichting van jeugdlogiesomgeving 22
Thema 3: Sterke vrijwilligers en beroepskrachten in 23
Actie 31. Uitwisseling van goede praktijken stimuleren 23
Actie 32 De kortingsmogelijkheid voor animatorcursussen breed verspreiden 23
Actie 33. Organisaties ondersteunen in het waarderen en behouden van vrijwilligers 24
Actie 34. Ondersteuning voor jeugdgroepen die naar het buitenland trekken 24
We zorgen voor optimale randvoorwaarden en omstandigheden voor vrijwilligers en beroepskrachten 24
Actie 35. Werkvormen en jobstatuten in kaart brengen en toegankelijk maken.....25
Actie 36. Impact meten van het stijgende aantal studentenjobs in jeugdvakantie-organisaties 25
Actie 37. Evaluatie van het statuut ‘bekwame helper’ 25
Thema 4: Positief kampklimaat 26
We inspireren lokale besturen.....26

Actie 38. We stimuleren een warm onthaal- en vertrekbeleid door lokale besturen. ..26
Actie 39. We monitoren de impact van de invoering van een toeristentaks bij lokale besturen op de organisatie van jeugdkampen 27
Actie 40. Inspiratie- en uitwisselmomenten met lokale besturen organiseren 27
Actie 41. Een laagdrempelige manier onderzoeken om kampen te registreren 28
Actie 42. Een positief kampklimaat stimuleren over gemeenschaps- en taalgrenzen heen 28
We stimuleren positieve beeldvorming 28
Actie 43. Positieve campagnes rond jeugdvakanties lanceren 28
Actie 44 Jaarlijkse evaluatie van de kampzomer door de ministers van Jeugd.....29

Wie doet mee?

Wat als elk kind in Vlaanderen de kans krijgt om de wereld te ontdekken, grenzen te verleggen, herinneringen te maken en vriendschappen te sluiten die een leven lang meegaan? Dat is de droom die we met dit Masterplan Jeugdtoerisme willen waarmaken.

Jeugdtoerisme is geen extraatje, maar een springplank naar zelfstandigheid, vriendschap en avontuur. Het is de plek waar jongeren zichzelf leren kennen, waar verschillen vervagen en waar iedereen welkom is—ongeacht achtergrond, beperking of thuissituatie. Dat is waar ik als minister van Jeugd én Toerisme voor wil gaan: een Vlaanderen waar elk kind en elke jongere zich thuis voelt op (sport)kamp, in het jeugdverblijf of op avontuur.

Voor mij is het een buitengewone kans om als minister zowel voor jeugd als voor toerisme verantwoordelijk te zijn. Die combinatie laat toe om bruggen te bouwen tussen twee werelden die elkaar versterken. Door jeugd en toerisme samen te brengen, kunnen we meer jongeren bereiken, meer drempels wegnemen en meer plekken creëren waar ze kunnen groeien, genieten en zichzelf en anderen ontdekken.

Dit masterplan is geen papieren oefening, maar een uitnodiging tot actie. We investeren in plekken waar jongeren kunnen groeien, in vrijwilligers die het verschil maken, en in een beleid dat drempels wegneemt. We kiezen radicaal voor samenwerking: over beleidsdomeinen heen, met lokale besturen, jeugdwerkers, logiesuitbaters en vooral met jongeren zelf.

Samen garanderen we het recht op vakantie, ook voor kinderen en jongeren, en zetten we daarom sterk in op jeugdtoerisme zodat dit geen privilege is. Laten we bouwen aan een Vlaanderen waar elke jongere zorgeloos, veilig en vol goesting op kamp of jeugdvakantie kan vertrekken. Want wie vandaag investeert in jeugdtoerisme, investeert in de samenleving van morgen.

— Melissa Depraetere/Hans Bonte, Vlaams minister van Jeugd en Toerisme

Kick-off

Jeugdtoerisme is voor veel kinderen en jongeren hun eerste echte kennismaking met vakantie, avontuur en zelfstandigheid. Het legt de basis voor latere reiservaringen en draagt bij aan hun groei, sociale verbondenheid en herinneringen die een leven lang meegaan. Met het *Masterplan Jeugdtoerisme 2026–2029* willen we ervoor zorgen dat elke jongere in Vlaanderen deze ervaring kan opdoen, ongeacht achtergrond, vereniging of context.

Het plan steunt op vier duidelijke pijlers:

1. **Iedereen mee** – elke jongere moet de kans krijgen om op kamp of jeugdvakantie te gaan.
2. **Een plaats voor iedereen** – voldoende, kwaliteitsvolle en toegankelijke infrastructuur en kampeermateriaal.
3. **Sterke vrijwilligers en beroepskrachten** – ondersteuning, vorming en waardering voor iedereen die zich inzet voor jeugdtoerisme.
4. **Een positief kampklimaat** – respectvolle, veilige en duurzame relaties tussen jeugdgroepen, logiesuitbaters en lokale gemeenschappen.

Met 44 concrete acties willen we jeugdtoerisme versterken, vereenvoudigen en verduurzamen. Het plan is transversaal opgevat en vraagt samenwerking over beleidsdomeinen heen. Een flexibel systeem van werkgroepen en een centrale taskforce waarin naast DCJM en Toerisme Vlaanderen ook CJT, VJH, De Ambrassade en Bataljong zetelen, zorgt voor uitvoering en opvolging.

Jeugdtoerisme is geen luxe, maar een essentiële manier om in te zetten op het recht op vakantie voor kinderen en jongeren. Dit masterplan is een uitnodiging aan alle betrokkenen om samen te bouwen aan een Vlaanderen waar elke jongere zorgeloos, veilig en betekenisvol op kamp of jeugdvakantie kan gaan.

De reis naar vandaag

Het *Masterplan Jeugdtoerisme 2026–2029* bouwt voort op bijna twee decennia aan beleid rond jeugdverblijven en jeugdkampen in Vlaanderen. De basis werd gelegd in 2006, toen het Vlaams Parlement een resolutie goedkeurde om kampplaatsen te beschermen. Daarna volgden verschillende initiatieven, zoals de oprichting van de Taskforce Jeugdverblijven, een uitgebreide inventaris van jeugdlogies en het Actieplan Jeugdverblijfcentra (2010).

In 2016 kwam het *Masterplan Bivakplaatsen*, dat oplossingen zocht voor overregulering, infrastructuurtekorten en het gebrek aan kennisdeling. In 2022 werd dit verdergezet met het *Masterplan Jeugdkampen*, dat 38 acties formuleerde rond aanbod, omgeving en bereikbaarheid. Hoewel de coronapandemie de uitvoering vertraagde, leverde het plan belangrijke resultaten op, zoals een nieuw reservatiesysteem voor tenten, structureel kampvervoer via De Lijn en een versterkte dialoog met lokale besturen.

De vraag naar een breder, toekomstgericht kader leidde tot een nieuwe stap: het versterken van jeugdtoerisme in zijn geheel. Daarom organiseerde De Ambrassade in 2024 en 2025 verschillende werktafels en een XL-beleidsdag met 55 stakeholders uit uiteenlopende sectoren. Daarnaast gaf ook NOOZO, Vlaamse Adviesraad Handicap, op eigen initiatief een advies in aanloop naar dit masterplan. Deze participatieve aanpak resulteerde in een uitgebreide inputnota met 70 acties, die vervolgens werd geanalyseerd en verfijnd door het Departement Cultuur, Jeugd en Media en Toerisme Vlaanderen.

Binnen dit masterplan ligt de focus op de organisatie van meerdaagse kampen en schoolactiviteiten. We leggen ook de link met dagactiviteiten die als laagdrempelige opstap naar meerdaagse activiteiten zo te komen tot een inclusieve en toegankelijke jeugdtoeristische sector.

Het huidige masterplan staat niet op zichzelf. Het is het resultaat van een breed gedragen traject, gebouwd op jarenlange samenwerking tussen jeugdwerk, administraties, kabinetten en lokale besturen. Het weerspiegelt de opgebouwde expertise, de lessen uit het verleden en de gedeelde ambitie om jeugdtoerisme in Vlaanderen duurzaam te versterken.

Thema 1: Iedereen mee

Jeugdtoerisme moet voor élk kind en elke jongere bereikbaar zijn. Toch is deelnemen aan een kamp of jeugdvakantie vandaag niet voor iedereen vanzelfsprekend. Kinderen en jongeren met een beperking, een ziekte, in een maatschappelijk kwetsbare situatie of in een moeilijke thuissituatie botsen nog te vaak op financiële, praktische of sociale drempels.

Met dit masterplan zetten we volop in op gelijke kansen. Een meerdaagse uitstap of jeugdvakantie is geen luxe, maar een recht — binnen én buiten het schooljaar. Daarom sluiten we nauw aan bij het *Masterplan Meerdaagse Schooluitstappen*, zodat jongeren in verschillende contexten dezelfde kansen krijgen om te ontdekken, te groeien en plezier te maken.

We versterken de toeleiding naar jeugdtoerisme via brugfiguren, jeugdwerkers en organisaties die dicht bij kinderen en jongeren staan. Daarnaast investeren we in een toegankelijk, betaalbaar en divers vakantieaanbod, zodat elk kind kan deelnemen op zijn eigen tempo en volgens zijn eigen noden.

We hebben hierbij bijzondere aandacht voor kinderen en jongeren met een handicap en gaan hierbij uit van het VN-Verdrag Handicap waarin het recht van kinderen en jongeren met een handicap op gelijke deelname aan reguliere vrijetijdsactiviteiten sterk wordt geformuleerd.

Actie 1 — Vakantie als recht, verankerd in elke ondersteuning

We versterken de aandacht voor het recht op vakantie binnen de ondersteuningstrajecten van kinderen en jongeren uit bijzondere doelgroepen. Door sterker te verbinden tussen toerisme, welzijn en jeugdwerk maken we vakantieparticipatie een meer zichtbaar en bespreekbaar als onderdeel van hun ontwikkelingskansen.

Om dit waar te maken zetten we in op samenwerking met bestaande netwerken:

- **Samenwerking met de 16 regionale samenwerkingsverbanden van *Eén Gezin Eén Plan*** Deze netwerken begeleiden gezinnen in kwetsbare situaties via integrale trajecten. Door te onderzoeken hoe we vakantieparticipatie kunnen opnemen in hun methodiek, wordt vakantie zichtbaar, bespreekbaar en bereikbaar als onderdeel van gezinswelzijn. Dit doen we zonder afbreuk te doen aan hun kerntaken.
- **Partnerschap met de 16 OverKop-netwerken in Vlaanderen en Brussel** OverKophuizen zijn laagdrempelige plekken waar jongeren terechtkunnen voor ondersteuning, ontmoeting en vrije tijd. We versterken hun rol als informatiebron naar vakantieaanbod en bekijken hoe zij, vanuit hun bestaande werking, signalen rond vrijetijdsparticipatie en vakantienoden kunnen meenemen en, waar

relevant, kunnen doorverwijzen en zorgen er zo voor dat vragen rond vrije tijd en vakantie ingebed worden in hun werking.

Trekker: Toerisme Vlaanderen

Stakeholders: Agentschap Opgroeien, regionale netwerken 1G1P, regionale netwerken OverKop, Departement Cultuur, Jeugd en Media.

Actie 2 — Bruggen bouwen tussen jeugdhulp en jeugdwerk

We versterken de samenwerking tussen jeugdhulp en jeugdwerk om de toegang tot vakantie voor kinderen en jongeren uit bijzondere doelgroepen te verbeteren. Door beide sectoren dichter bij elkaar te brengen, vergroten we de kans dat kwetsbare kinderen en jongeren hun weg vinden naar een passend vakantieaanbod.

We faciliteren daarom een structurele uitwisseling van praktijkervaringen tussen het jeugdwerk en de jeugdhulpsector. Via ontmoetingen, kennisdeling en gezamenlijke reflectie inspireren beide sectoren elkaar, worden gedeelde uitdagingen zichtbaar en ontstaan nieuwe oplossingen. Deze kruisbestuiving moet leiden tot een meer toegankelijke, warme en drempelvrije vakantieparticipatie voor kinderen en jongeren die extra ondersteuning nodig hebben.

Trekker: DCJM
Stakeholders: De Ambrassade , Overkop netwerken, Beleidswerkgroep Jeugdtoerisme, Toerisme Vlaanderen, CAW, JAC

Actie 3 — Bruggenbouwers versterken voor betere toeleiding

We versterken de rol van bruggenbouwers om de toegang tot jeugdvakanties voor kinderen en jongeren uit bijzondere doelgroepen te verbeteren. Toerisme Vlaanderen zet daarbij in op het versterken van Rap op Stapkantoren en de sociale organisaties die ermee verbonden zijn. Zij staan dicht bij gezinnen en jongeren en spelen een sleutelrol in het verlagen van drempels en het warm toeleiden naar een passend vakantieaanbod.

Samen met Rap op Stapkantoren, sociale organisaties en jeugdvakantie-organisaties ontwikkelt Toerisme Vlaanderen gerichte instrumenten die het aanbod beter zichtbaar en toegankelijk maken. Door informatie, ondersteuning en doorverwijzing te versterken, zorgen we ervoor dat meer kinderen en jongeren uit bijzondere doelgroepen hun weg vinden naar een jeugdvakantie die bij hen past.

Trekker: Toerisme Vlaanderen
Stakeholders: DCJM, lokale besturen, Rap op Stapkantoren, Bataljong, jeugdvakantie-

organisaties, sociale organisaties uit het netwerk Iedereen Verdient Vakantie, welzijnskoepels, VVSG, VGC,

Actie 4 — Meerdaagse schooluitstappen als eerste vakantie-ervaring

Meerdaagse schooluitstappen vormen voor veel kinderen hun eerste echte vakantie-ervaring. Ze versterken niet alleen hun persoonlijke en sociale ontwikkeling, maar bieden ook kansen om samen te leren, te groeien en nieuwe omgevingen te ontdekken. Tegelijk blijft het de autonome keuze van scholen, in het kader van hun pedagogische vrijheid, of en hoe zij meerdaagse schooluitstappen organiseren

Toch botsen scholen en gezinnen vandaag op drempels zoals kostprijs, organisatorische uitdagingen en bezorgdheden, waardoor niet elke leerling kan deelnemen. Daarbij erkennen we dat er vandaag al belangrijke beschermingsmechanismen bestaan, zoals de maximumfactuur in het basisonderwijs. Het masterplan bouwt hierop verder en verkent aanvullende ondersteuningsmogelijkheden waar nodig.

Het *Masterplan Jeugdtoerisme* wil dat veranderen. We streven ernaar dat elk kind in een Nederlandstalige school in Vlaanderen of Brussel minstens één keer tijdens de lagere school een meerdaagse uitstap kan meemaken. Daarom wordt een *Masterplan Meerdaagse Schooluitstappen* uitgewerkt, ondersteund door een taskforce die instaat voor de ontwikkeling, uitvoering en opvolging.

Dit masterplan bouwt op vier strategische pijlers:

1. **Monitoring** We brengen deelnamegraad, kostprijs, toegankelijkheid en pedagogische meerwaarde systematisch in kaart zonder de planlast voor scholen te vergroten om gericht beleid mogelijk te maken.
2. **Sensibilisering** We versterken het bewustzijn bij scholen, ouders, leerkrachten en beleidsmakers over het belang van meerdaagse schooluitstappen voor de ontwikkeling van kinderen en linken deze aan de minimumdoelen voor het basisonderwijs en eindtermen voor het secundair onderwijs.
3. **Drempelverlaging** We ontwikkelen beleid en instrumenten die financiële, organisatorische en sociale obstakels wegwerken, zodat elke leerling kan deelnemen.
4. **Partnerschappen** We bouwen een sterk netwerk uit met onderwijspartners en jeugdlogies, zodat meerdaagse schooluitstappen toegankelijker, inclusiever en beter ondersteund worden.

Trekker: Toerisme Vlaanderen
Stakeholders: DCJM, DOV, Onderwijskoepels, CJT, VJH, VOK

Actie 5 — Jeugdvakantie-organisaties versterken in hun opdracht

We versterken jeugdvakantie-organisaties die werken met kinderen en jongeren uit bijzondere doelgroepen, zodat zij hun opdracht nog beter kunnen opnemen. Toerisme Vlaanderen en het Departement Cultuur, Jeugd en Media zetten hiervoor een lerend netwerk op waarin deze organisaties elkaar kunnen ontmoeten, inspireren en ondersteunen.

Dit netwerk biedt ruimte om praktijkervaringen uit te wisselen, gezamenlijke uitdagingen te benoemen en innovatieve oplossingen te ontwikkelen. Door expertise te bundelen en good practices te documenteren, bouwen we aan een duurzaam sterker aanbod en vergroten we de toegankelijkheid van vakanties voor kinderen en jongeren die extra ondersteuning nodig hebben.

Een belangrijk aandachtspunt binnen dit netwerk is het stimuleren van persoonlijk contact in de voorbereiding van jeugdvakanties. Huisbezoeken en kennismakingsgesprekken spelen een cruciale rol in het verlagen van drempels, het opbouwen van vertrouwen en het versterken van participatie.

Trekker: Toerisme Vlaanderen, DCJM
Stakeholders:, Jeugdvakantie-organisaties, Kampnet

Actie 6 — Financiële tussenkomsten zichtbaar en toegankelijk maken

Weontsluiten alle mogelijke financiële tussenkomsten voor jeugdvakanties, zodat elke jongere kan deelnemen, ongeacht de financiële situatie van het gezin. Toerisme Vlaanderen bundelt alle bestaande maatregelen die de kostprijs van een vakantie kunnen verlagen — zoals belastingverminderingen, tegemoetkomingen van mutualiteiten, UiTPAS-kortingen, de Paspartoe en andere ondersteuningsmechanismen.

Deze informatie wordt actief ontsloten via brugfiguren en jeugdvakantie-organisaties, zodat gezinnen snel en duidelijk zicht krijgen op welke steun ze kunnen ontvangen. Zo versterken we de betaalbaarheid van jeugdvakanties op een directe en praktische manier.

In regio's waar de UiTPAS actief is, leggen we bovendien een gerichte link met het jeugdwerk. Hierdoor kunnen kinderen en jongeren in armoede optimaal gebruik maken van de voordelen die de UiTPAS biedt, en vergroten we hun kansen om deel te nemen aan een jeugdvakantie.

Trekker: Toerisme Vlaanderen
Stakeholders: Publiq, Rap op Stapkantoren, Jeugdvakantie-organisaties, VGC

Actie 7 — Rentabiliteitsonderzoek voor betaalbare jeugdvakanties

Om jeugdvakanties betaalbaar te houden voor alle kinderen en jongeren, voert Toerisme Vlaanderen in 2026 een uitgebreid rentabiliteitsonderzoek uit. Dit onderzoek moet duidelijk maken hoe jeugdvakantie-organisaties op een haalbare manier sociale tarieven kunnen aanbieden, zonder hun werking financieel onder druk te zetten.

Het onderzoek bestaat uit twee luiken:

1. **Aanbodzijde — toeristische ondernemers** We onderzoeken welke methodieken en bedrijfsmodellen vandaag gebruikt worden, en welke bijkomende modellen kunnen helpen om sociale tarieven duurzaam te verankeren binnen een rendabele bedrijfsvoering.
2. **Vraagzijde — gezinnen en deelnemers** We bevragen gebruikers om te achterhalen in welke mate de huidige sociale tarieven als betaalbaar en haalbaar worden ervaren. Zo krijgen we zicht op de echte noden en drempels.

De resultaten van dit onderzoek worden actief gedeeld met jeugdvakantie-organisaties. Ze dienen als inspiratiebron én als basis om te bekijken welke beleidsmatige acties nodig zijn om het aanbod verder te versterken en betaalbaar te houden.

Trekker: Toerisme Vlaanderen
Stakeholders: Jeugdvakantie-organisaties, BWG Jeugdtoerisme, Netwerk tegen Armoede

Actie 8 — Financiële drempels verlagen voor kinderen en jongeren met een handicap

Om jeugdvakanties inclusiever en toegankelijker te maken voor kinderen en jongeren met een handicap, zetten het Departement Cultuur, Jeugd en Media, Toerisme Vlaanderen en het VAPH samen het onderzoek **‘Op kamp, met een handicap’** op. Dit onderzoek brengt de financiële drempels en bijkomende kosten die gezinnen ervaren helder in kaart.

Door deze kosten structureel te identificeren, creëren we een onderbouwde basis voor beleidskeuzes die écht het verschil maken. De inzichten uit het onderzoek moeten leiden tot maatregelen die de betaalbaarheid verhogen en de deelname van kinderen en jongeren met een handicap aan jeugdvakanties versterken.

Trekkers: Toerisme Vlaanderen, DCJM, VAPH
Stakeholders: DCJM, Jeugdvakantie-organisaties, Troef

Actie 9 — Meer kinderen en jongeren met een handicap op kamp

Binnen dit masterplan maken we een sterke prioriteit om meer kinderen en jongeren met een handicap de mogelijkheid te geven om deel te nemen aan het jeugdtoerisme. We kiezen hierbij duidelijk voor een inclusieve aanpak, maar hebben ook oog voor handicapspecifieke werkingen. Beiden zijn nodig om meer kinderen en jongeren de kans te geven om deel te nemen. We verlagen de drempels voor organisatoren om hun werkingen inclusiever te maken en zorgen voor een betere afstemming tussen voorzieningen voor kinderen en jongeren met een handicap en de organisatoren van jeugdkampen.

In de verdere uitwerking van dit masterplan wordt expliciet aansluiting gezocht bij bredere beleidskaders rond inclusie van personen met een handicap, in het bijzonder het traject richting het Perspectiefplan 2040. Binnen dit traject wordt samen met verschillende beleidsdomeinen, stakeholders en gebruikers gewerkt aan een langetermijnvisie op een inclusieve samenleving, waarin ook vrije tijd en vakantieparticipatie een volwaardige plaats krijgen.

Trekkers: Toerisme Vlaanderen, DCJM, VAPH
Stakeholders: DCJM, Jeugdvakantie-organisaties, Troef,

Actie 10 — Verhogen van de capaciteit van het vakantieaanbod voor kinderen en jongeren met extra ondersteuningsnoden.

We versterken de capaciteit van jeugdvakantie- organisaties om kinderen en jongeren met extra ondersteuningsnoden te ontvangen. Dit doen we door samenwerkingen tussen toeleiders en aanbieders te stimuleren, lokale organisatoren extra te ondersteunen en lokale besturen via hun BOA-beleid te activeren om inclusief vakantieaanbod mee mogelijk te maken.

Daarnaast investeren we in kennisopbouw, vorming en sectorondersteuning rond inclusief werken – geïnspireerd door projecten zoals Kamp.Inc – zodat aanbieders blijvend versterkt worden in het realiseren van inclusieve jeugdvakanties. Zo voorkomen we dat kinderen en jongeren in kwetsbare posities worden uitgesloten door capaciteitsgebrek.

Trekkers: Toerisme Vlaanderen, DCJM
Stakeholders: Jeugdvakantie-organisaties, Kampnet, VVSG, Bataljong, BWG Jeugdtoerisme

Thema 2: Een plaats voor iedereen

Een kwaliteitsvolle jeugdvakantie begint bij een goede plek om te verblijven. Daarom zorgen we voor een voldoende aanbod aan gebouwen, terreinen en kampeermateriaal voor alle jeugdgroepen. We streven naar locaties die toegankelijk, aangepast, kwalitatief, betaalbaar en vlot bereikbaar zijn.

Bijzondere aandacht gaat naar de kustregio, waar het aanbod onder druk staat. De dalende capaciteit wordt verder onderzocht, zodat we gerichte maatregelen kunnen nemen om zeeklassen en jeugdvakanties aan de kust ook in de toekomst mogelijk te houden.

Via een nieuw subsidiekader blijven we jeugdverblijven ondersteunen bij hun infrastructurele investeringsnoden. Zo kunnen zij blijven investeren in veiligheid, duurzaamheid, toegankelijkheid en kwaliteit. Daarnaast verkent de jeugdsector hoe ze zelf kan bijdragen aan een voldoende aanbod van kampeermateriaal, zodat ook tentenkampen verzekerd blijven van degelijk materiaal.

Binnen de infrastructuuruitdagingen voor jeugdverblijven hebben we ook bijzondere aandacht voor toegankelijkheid.

Tot slot zetten we in op veilige en duurzame verplaatsingen van en naar verblijfslocaties, en op kindvriendelijke omgevingen bij jeugdlogies. Een goede infrastructuur stopt immers niet aan de voordeur: ook de omgeving moet uitnodigend, veilig en afgestemd zijn op kinderen en jongeren.

Het aanbod op peil houden

Het aantal jeugdgroepen dat op meerdaagse uitstap gaat, blijft groeien. De vraag naar geschikte jeugdlogies en tentplaatsen is hoog. Daarom voorzien we financiële en inhoudelijke ondersteuning om een voldoende aanbod te garanderen: kwalitatieve locaties, aangepast aan de noden van jeugdgroepen en tegen een betaalbare prijs.

Zo zorgen we ervoor dat elke organisatie een geschikte plek vindt om haar jeugdvakantie te organiseren — van tentenkamp of sportkamp tot zeeklas.

Actie 11— Permanente monitoring van het jeugdlogiesaanbod

DCJM en Toerisme Vlaanderen versterken een permanente monitoring van het aanbod aan jeugdlogies door de bestaande statistiekenmodule in Kampas optimaal te benutten, zodat dit maximaal aansluit bij de behoeften van gebruikers. Door het aanbod systematisch in kaart te brengen, kunnen we tijdig inspelen op evoluties en zorgen voor een voldoende, kwalitatief en toegankelijk logiesaanbod voor alle jeugdgroepen.

We meten continu het aantal aangemelde en erkende jeugdlogies en volgen starters en stoppers nauwgezet op. Zo detecteren we trends, blinde vlekken en mogelijke tekorten in het aanbod. Daarnaast monitoren we jaarlijks de effectieve bezetting en de dienstenafname door gebruikers, wat ons toelaat om het beleid gericht bij te sturen.

Bij deze monitoring houden we expliciet rekening met de wensen en noden van alle jeugddoelgroepen, met bijzondere aandacht voor kinderen en jongeren die extra ondersteuning nodig hebben.

Trekker: DCJM, Toerisme Vlaanderen
Stakeholders: CJT, VJH

Actie 12 — Ruimtelijke knelpunten bij jeugdlogies aanpakken

We pakken de ruimtelijke ordeningsproblemen aan waarmee bestaande jeugdlogies geconfronteerd worden, zodat zij hun werking kunnen verderzetten en nieuwe initiatieven alle kansen krijgen. We onderzoeken de impact van de huidige stedenbouwkundige regelgeving op zowel de opstart als de continuïteit van jeugdlogies, en brengen in kaart waar regelgeving knelt of onbedoelde drempels creëert.

We zetten het werk van de taskforce Jeugdkampen verder om zoneringsproblemen structureel aan te pakken. Door nieuwe planinitiatieven te stimuleren en bestaande knelpunten te analyseren, streven we naar een duidelijker en werkbaarder kader voor jeugdlogies binnen de ruimtelijke ordening.

Trekker: DCJM, Toerisme Vlaanderen, CJT
Stakeholder: Departement Omgeving, VVSG, VVP

Actie 13 — Capaciteitsdaling van jeugdlogies aan de kust onderzoeken en aanpakken

We werken verder op de daling van het aanbod aan jeugdlogies aan de kust om gerichte maatregelen te kunnen nemen die het aanbod op korte en lange termijn versterken. DCJM voert een grondige analyse uit van de evolutie tussen 2017 en 2023, met als doel inzicht te krijgen in de oorzaken en gevolgen van deze capaciteitsdaling.

In dit onderzoek worden zowel uitbaters als gebruikersgroepen uitvoerig bevraagd. Zo brengen we de effectieve vraag en het beschikbare aanbod nauwkeurig in kaart, samen met de bijhorende noden, drempels en aandachtspunten. Het onderzoeksrapport wordt verwacht tegen april 2026.

Op basis van de beleidsaanbevelingen uit dit rapport nemen we verdere remediërende maatregelen. Zo zorgen we ervoor dat jeugdgroepen ook in de toekomst terechtkunnen aan de kust voor zeeklassen, kampen en andere meerdaagse activiteiten.

Trekker: DCJM
Stakeholders: CJT, VJH, Toerisme Vlaanderen, Westtoer, jeugdvakantie-organisaties, jeugdwerk

Actie 14 — Kansen voor gedeeld ruimtegebruik in kaart brengen

We brengen de mogelijkheden voor gedeeld ruimtegebruik binnen het jeugdtoerisme systematisch in kaart. Goede voorbeelden worden verzameld en actief gedeeld via de ondersteuningsstructuren Centrum voor Jeugdtoerisme en Vlaamse Jeugdherbergen, onder meer op hun websites, in tijdschriften en tijdens vormingsmomenten. Zo versterken we de kennis en inspiratie rond gedeeld gebruik van infrastructuur.

Daarnaast ontwikkelen we een duidelijke visie op gedeeld en tijdelijk ruimtegebruik binnen de Vlaamse jeugdinfrastructuur. Deze visie wordt verder uitgewerkt in het *Masterplan Jeugdinfrastructuur*, zodat gedeeld ruimtegebruik een volwaardige plaats krijgt binnen toekomstgericht infrastructuurbeleid.

We onderzoeken ook de aanbevelingen en conclusies van een proefproject rond gedeeld ruimtegebruik bij de vzw Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme. Op basis daarvan verkennen we bijkomende kansen en stimuleren we een bredere mindset rond gedeeld ruimtegebruik in jeugdlogies, met respect voor de eigenheid en noden van de sector.

Trekker: DCJM, Toerisme Vlaanderen
Stakeholders: ADJ, CJT, VJH

We zorgen voor een sterke ondersteuning van het aanbod

Het uitbaten of oprichten van een jeugdlogies is niet vanzelfsprekend en gaat vaak gepaard met complexe uitdagingen. Daarom is gerichte ondersteuning essentieel om het aanbod op peil te houden en initiatiefnemers goed te begeleiden.

We zorgen ervoor dat uitbaters en nieuwe initiatiefnemers duidelijk geïnformeerd worden over regelgeving, kwaliteitsvereisten en administratieve procedures. Daarnaast bieden we begeleiding bij de ontwikkeling van plannen en investeringsprojecten.

Een solide subsidiekader vormt daarbij een belangrijke pijler. Met voldoende middelen voor substantiële infrastructurele investeringen ondersteunen we jeugdlogies om te blijven voldoen aan de noden van jeugdgroepen en om te investeren in veiligheid, duurzaamheid, toegankelijkheid en kwaliteit.

Actie 15 — Gerichte infrastructuursubsidies voor jeugdlogies

We investeren doelgericht in jeugdlogies om een kwalitatief, duurzaam en toekomstbestendig aanbod te garanderen. Via een nieuw subsidiekader ondersteunt Toerisme Vlaanderen zowel erkende jeugdverblijven als verblijven die naar een erkenning streven. Deze middelen kunnen worden ingezet voor kwaliteitsverbeteringen, energiebesparende werken en aankopen, en moderniseringsprojecten.

Toerisme Vlaanderen lanceert in 2026, 2027 en 2028 drie subsidie-oproepen, goed voor een totale investering van 15,75 miljoen euro in jeugdverblijven. Daarnaast worden erkende hostels ondersteund via de bestaande logiessubsidies, specifiek gericht op kwaliteitsverhoging en energiebesparing.

Ook voor grote, strategische en innovatieve projecten — zoals nieuwbouw of masterplannen voor domeinsites — worden middelen voorzien. In 2025 werd tot 6 miljoen euro geïnvesteerd in grote reconversieprojecten binnen het jeugdlogiesaanbod. De focus ligt daarbij op strategisch belangrijke initiatieven die een leemte in het huidige aanbod opvullen. Deze investeringslijn wordt ook in de daaropvolgende jaren verdergezet.

Trekker: Toerisme Vlaanderen, DCJM

Actie 16 — Onderzoek naar het annuleringsbeleid bij jeugdvakanties

We bekijken hoe het huidige annuleringsbeleid voor jeugdvakanties beter kan aansluiten bij de realiteit van zowel jeugdgroepen als aanbieders van jeugdlogies.
Daarom stappen uitbaters van jeugdlogies en jeugdvakantie-organisaties samen in een traject om te bepalen wat **realistische verwachtingen** zijn en welke **correcte prijzen** daarbij horen.

Trekker: CJT, VJH, De Ambrassade
Stakeholders: Jeugdvakantie-organisaties, jeugdwerk, uitbaters jeugdlogies

Actie 17 — Evaluatie van het subsidiekader voor werkings- en personeelssubsidies

Het decreet van 11 februari 2022 wordt in 2027 geëvalueerd via een effecten- en efficiëntiemeting, in samenspraak met aanbieders en gebruikers van jeugdverblijven en hostels. Deze evaluatie moet duidelijk maken hoe het huidige subsidiekader voor werkings- en personeelssubsidies functioneert en waar bijsturing nodig is.

Trekker: DCJM
Stakeholders: CJT, VJH, ADJ

Actie 18 — Promotie van platformen die het jeugdlogiesaanbod ontsluiten

Jaarlijkse gezamenlijke communicatieacties versterken de bekendheid van de bestaande platformen voor jeugdlogies, zowel in Vlaanderen (Kampas) als in Wallonië (Atouts Camps). Deze gerichte promotie moet ervoor zorgen dat jeugdgroepen en organisaties hun weg sneller en makkelijker naar het beschikbare aanbod vinden.

Trekker: DCJM, Toerisme Vlaanderen, CJT, VJH, De Ambrassade
Stakeholders: Atouts Camps, Jeugdvakantie-organisaties, jeugdwerk, Waalse partners

We blijven investeren in kampeermateriaal

De Uitleendienst Kampeermateriaal (ULDK) van het Departement Cultuur, Jeugd en Media leent patrouille- en seniortenten uit voor binnen- en buitenlandse jeugd- en vakantiekampen. Elke zomer ondersteunt de ULDK meer dan 1.000 jeugdgroepen die zelf geen of onvoldoende tenten hebben. Daardoor staat het beschikbare tentenaanbod tijdens de piekperiode onder grote druk.

Om een **betaalbaar en toegankelijk aanbod** te blijven garanderen, wordt jaarlijks geïnvesteerd in het kampeermateriaal. Deze investering gaat gepaard met een nauwkeurige monitoring van het beschikbare aanbod, zodat de capaciteit op peil blijft en jeugdgroepen op een betrouwbare dienstverlening kunnen rekenen.

Actie 19 — Het jeugdwerk werkt voorstellen uit om de eigen tenten te laten herstellen.

Het jeugdwerk ontwikkelt voorstellen om herstellingen van eigen tenten op een eenvoudige en betaalbare manier te organiseren. In samenwerking met tentenverkopers wordt onderzocht hoe een dienst-na-verkoop kan worden uitgebreid met een herstelservice. Daarnaast worden ook andere mogelijke hersteldiensten in kaart gebracht en voorgelegd aan het jeugdwerk, zodat organisaties vlotter en duurzamer met hun materiaal kunnen omgaan.

Trekker: De Ambrassade
Stakeholders: Jeugdvakantie-organisaties, jeugdwerk

Actie 20 — In kaart brengen van alternatieve circuits om het aanbod te verruimen

Het jeugdwerk onderzoekt welke alternatieve circuits kunnen bijdragen aan de verruiming van het bestaande aanbod. Mogelijke pistes zijn onder meer samen-aankopen, gezamenlijke aanbestedingen, tweedehands materiaalstromen, samenwerkingen met externe partners of een systeem voor onderlinge uitwisseling tussen organisaties.

Trekker: De Ambrassade
Stakeholders: jeugdvakantie-organisaties, jeugdwerk

We zorgen voor goeie regelgeving en minder regulitis

Uitbaters van jeugdlogies worden vandaag geconfronteerd met een aanzienlijke hoeveelheid regelgeving, waarvan de impact op de exploitatie soms onnodig zwaar of financieel ingrijpend is. Bepaalde regels schieten hun doel voorbij of hebben onbedoelde effecten voor de jeugdgroepen die van het aanbod gebruikmaken.

Daarom worden de mogelijke knelpunten in de regelgeving rond jeugdlogies en kampterreinen systematisch in kaart gebracht. Waar aanpassingen wenselijk en haalbaar zijn, worden gerichte verbeteringen of versoepelingen geadviseerd en worden deze ingebracht in het traject Regelrecht van de Vlaamse Regering.

Actie 21 — Impactmeting van regelgeving en gerichte vereenvoudiging

De impact van regelgeving op jeugdlogies, kampterreinen en jeugdvakantie-organisaties wordt systematisch gemeten met het oog op vereenvoudiging, verbetering of versoepeling. Dit gebeurt in samenwerking met bevoegde administraties, koepels, intermediaire organisaties en lokale besturen.

Focuspunten

- **Brandveiligheid**
  De overgangsbepalingen uit het logiesdecreet voor jeugdverblijven (voorheen ‘toerisme voor allen’) liepen tot eind 2025. Nadien gelden de nieuwe normen voor iedereen en moeten brandveiligheidsattesten vernieuwd worden. Gesignaleerde knelpunten worden in kaart gebracht en gebruikt om regelgeving te evalueren en waar nodig bij te sturen.
- **EPC en renovatieplicht**
  Niet-residentiële gebouwen (waaronder jeugdverblijven) moeten tegen 2050 koolstofneutraal zijn. Bij verkoop, erfpacht of opstal geldt een renovatieplicht

binnen vijf jaar. Bij overdracht en verhuur is een EPC NR verplicht; tegen 2030 moet elke grote niet-residentiële gebouweenheid minimaal label E halen.

- **OVAM & afvalstromen**
  Naast de lopende asbest-aanpak spelen praktische afvalaspecten mee: toegang tot recyclageparken, ophaalkalenders die niet aansluiten op verblijfsperiodes, verhoogde capaciteit in vakantieperiodes en fractionering. Deze aandachtspunten worden meegenomen in de evaluatie en oplossingstrajecten.
- **Toegankelijkheidsverordening**
  In het voorjaar 2023 liepen sectorconsultaties voor een geactualiseerd kader rond toegankelijkheid bij (ver)bouw van publieke gebouwen. De verfijningen worden afgestemd op de specificiteit van jeugdwerk en jeugdverblijven.
- **Luchtkwaliteit binnen**
  De wet van 6 november 2022 beschrijft referentieniveaus, meting, opvolging en een certificerings-/labellingsysteem. De algemene verplichtingen treden gefaseerd in werking vanaf 1 januari 2027 en uiterlijk 1 januari 2038.
- **Milieuwetgeving (breder)**
  Regels rond kampvuren, buitenspelen, sanitair & water, energie en omgevingsvergunningen hebben impact op de uitbating. Ongewenste effecten worden gemonitord en bijgestuurd.
- **Lokale regelgeving**
  Politiereglementen, lokale voorschriften en financiële lasten kunnen onbedoeld extra druk zetten op jeugdverblijven. Gemeentelijke ondersteuningsstructuren en jeugddiensten zetten daarom in op sensibilisering en ondersteuning.
- **Pakketreizen**
  De pakketreizenregelgeving verplicht organisaties tot een insolventieverzekering, met aanzienlijke kosten. De sector brengt de effecten in kaart en ijvert voor (gerichte) vrijstellingen of oplossingen op maat (in overleg met het jeugdwerk).

Trekker: De Ambrassade, DCJM, Toerisme Vlaanderen
Stakeholder: betrokken administraties

Zorgen voor vlotte en veilige mobiliteit

Er wordt ingezet op duurzame, veilige en zo efficiënt mogelijke verplaatsingen van en naar kamp- en vakantielocaties, én tijdens het verblijf zelf.

Actie 22 — Verderzetting van het project Kampvervoer naar andere schoolvakanties

Het project Kampvervoer wordt verdergezet zodat jeugdgroepen zich in schoolvakanties op een eenvoudige, betaalbare en zorgeloze manier kunnen verplaatsen naar hun kamp- of vakantielocatie. Hierdoor kunnen zij zich sterker focussen op het uitwerken van kwalitatief sterke meerdaagse jeugdactiviteiten.

Trekker: DMOW, De Lijn
Stakeholder: DCJM, De Ambrassade

Actie 23 — Organiseren van alternatieven voor busvervoer van en naar de kampplaats

De jeugdsector werkt alternatieven uit voor het busvervoer naar en van kamp- en vakantielocaties. Het jeugdwerk ondersteunt groepen om op een laagdrempelige manier en tegen concurrentiële prijzen bussen te reserveren en stimuleert vervoersoplossingen die de duurzame mobiliteit van jeugdgroepen versterken.

Samen met partners uit de sector, zoals de Federatie van de Belgische Autobus- en Autocarondernemers, wordt een actieplan uitgewerkt. Daarbij wordt ook onderzocht hoe een digitaal platform boekingen kan bundelen zodat een voordelig aanbod ontstaat en lege busritten zoveel mogelijk worden vermeden.

Trekker: De Ambrassade
Stakeholders: DMOW, DCJM, vertegenwoordigers private sector

Actie 24 — Toepassen van de kindnorm als uitgangspunt voor mobiliteit rond jeugdlogies

Lokale besturen worden aangemoedigd om de kindnorm als uitgangspunt te hanteren in hun mobiliteitsbeleid naar jeugdlogies. Goede voorbeelden van verkeersveilige buurten, kindvriendelijke routes en betekenisvolle plekken in de omgeving van jeugdlogies worden actief zichtbaar gemaakt en gedeeld.

Daarnaast worden het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV), lokale besturen en jeugdlogies gesensibiliseerd en gemotiveerd om te investeren in verkeersveilige omgevingen, trage verbindingen en de uitbouw van zone 30-zones rond jeugdverblijven en kampeerterreinen. Ook wordt ingezet op het verhogen van verkeerssignalisatie tijdens periodes met een hogere bezetting van jeugdlogies of terreinen.

Trekker: Bataljong
Stakeholders: CJT, VJH, AWV, VVSG, lokale besturen, DMOW, DCJM

Actie 25 — Stimuleren van veilige verplaatsingen tijdens jeugdvakanties

In samenwerking met VSV wordt de informatie over verplaatsen in groep op Opkamp.be geactualiseerd. Daarnaast wordt de workshop “Voorzichtig op de baan hé” actief gepromoot, zodat jeugdgroepen beter voorbereid zijn op veilige en georganiseerde verplaatsingen tijdens hun meerdaagse activiteiten.

Verder wordt gewerkt aan een campagne of infoproduct rond verkeersveiligheid, specifiek afgestemd op jeugdgroepen. De focus ligt op veilig in groep verplaatsen, op verkeersveilige jeugdlogies en op inspirerende voorbeelden uit aanpakken zoals het Octopusplan rond verkeersveilige schoolomgevingen.

Trekker: De Ambrassade, DMOW
Stakeholders: VSV, Vias

Actie 26 — In de kijker zetten van goede praktijken rond materiaalvervoer voor meerdaagse uitstappen

De goede praktijken van lokale besturen rond materiaal- en personenvervoer naar jeugdkampen en meerdaagse jeugdverblijven worden zichtbaar gemaakt en gedeeld. De resultaten van de Bataljong-bevraging over materiaal- en personenvervoer worden ontsloten, zodat inzichten breed beschikbaar worden voor de sector.

Daarnaast wordt onderzocht hoe lokale besturen onderling kunnen samenwerken rond materiaaldelen en gezamenlijk materiaalvervoer, zodat jeugdgroepen efficiënter, duurzamer en betaalbaarder ondersteund kunnen worden.

Trekker: Bataljong, De Ambrassade

We stimuleren een kindvriendelijke omgeving

Jeugdgroepen kiezen bewust voor plekken met veel groen, speelruimte en bossen. Buiten spelen – inclusief avontuurlijk en risicovol spel – is essentieel voor de motorische ontwikkeling van kinderen en draagt bovendien positief bij aan hun mentale en fysieke gezondheid. Daarom zetten we in op het uitbreiden en versterken van groene, natuurlijke speelomgevingen, zodat kinderen en jongeren overal kunnen genieten van kwaliteitsvolle buitenruimte.

Actie 27 — Uitbreiding van zomerspeelzones.

We blijven de verdere uitbouw van zomerspeelzones stimuleren, met als doel om in elke gemeente en stad minstens één toegankelijke zomerspeelzone te realiseren. Zo creëren we een laagdrempelige, groene speelomgeving waar kinderen en jongeren tijdens de zomer vrij kunnen spelen.

Trekker: DCJM, Toerisme Vlaanderen
Stakeholders: Omgeving, lokale besturen, Bataljong, VVSG, De Ambrassade

Actie 28 — Informeren rond bostoegankelijkheid en kampvuren.

Het jeugdwerk moet op een duidelijke en betrouwbare manier geïnformeerd worden over de geldende regels rond bostoegankelijkheid, kampvuren en andere relevante aandachtspunten bij het organiseren van kampen. Daarom voorzien het Agentschap voor Natuur en Bos en De Ambrassade jaarlijks een gerichte communicatiecampagne naar de volledige Vlaamse jeugdsector. Deze communicatie bundelt de actuele regelgeving en praktische richtlijnen, zodat jeugdgroepen goed voorbereid en veilig het bos in kunnen.

Trekker: Agentschap Natuur en Bos, De Ambrassade

Actie 29 — Sensibilisatie rond zwemmen in open water

Door de recent versoepelde regelgeving ontstaan er nieuwe mogelijkheden om te zwemmen in open water. We ondersteunen lokale besturen door hen te informeren en te sensibiliseren over deze kansen, zodat jeugdgroepen en kamporganisaties op meer plekken kunnen zwemmen in open water.

Trekker: Bataljong, VVSG
Stakeholder: De Vlaamse Waterweg, ANB

Actie 30 — Participatie van kinderen en jongeren bij de inrichting van jeugdlogiesomgeving

Lokale besturen die jeugdlogies op hun grondgebied hebben, worden aangemoedigd om kinderen en jongeren actief te betrekken bij ruimtelijke veranderingen die impact hebben op die omgeving. Er bestaat al heel wat inspiratie en methodische ondersteuning om dit participatief aan te pakken.

Zo biedt de inspiratiegids PLAYCES van De Ambrassade concrete aanbevelingen en voorbeelden. De digitale tool YET maakt het mogelijk om ideeën van kinderen en jongeren te verzamelen en te verwerken bij het ontwerp van de buitenruimte. Daarnaast geeft It takes a child to raise a village inzicht in geschikte vormen en momenten van participatie binnen ruimtelijke processen

Trekker: De Ambrassade, Bataljong
Stakeholders: CJT, VJH, jeugdwerk, Toerisme Vlaanderen, VVSG

Thema 3: Sterke vrijwilligers en beroepskrachten in het jeugdtoerisme

Het jeugdtoerisme steunt op een grote groep geëngageerde vrijwilligers en beroepskrachten. Hun inzet – zowel bij de organisatie van jeugdvakanties als bij de uitbating van jeugdlogies – is onmisbaar. Zij nemen verantwoordelijkheid op, begeleiden kinderen en jongeren het hele jaar door en worden vaak geconfronteerd met uitdagende situaties. Daarom is het cruciaal dat hun engagement gewaardeerd wordt en dat ze in de best mogelijke omstandigheden kunnen werken. Met dit masterplan ondersteunen en versterken we hun rol, zodat zij met vertrouwen, deskundigheid en voldoening hun taak kunnen opnemen.

Actie 31— Uitwisseling van goede praktijken stimuleren

Veel jeugdlogies hebben een sterk inhoudelijke werking voor hun doelgroepen. Om hun expertise te delen en verder te verrijken, werken de ondersteuningsstructuren CJT en VJH én vzw ADJ samen aan kennisdeling. Uitbaters, medewerkers en vrijwilligers van jeugdlogies wisselen praktijkvoorbeelden uit rond thema's zoals educatief aanbod, toegankelijkheid en het bereiken van bijzondere doelgroepen. Zo versterken we de professionaliteit en het netwerk binnen de sector.

Trekker: CJT, VJH, ADJ
Stakeholder: Toerisme Vlaanderen, DCJM

Actie 32 — De kortingsmogelijkheid voor animatorcursussen breed verspreiden

Binnen het decreet *Iedereen Verdient Vakantie* kunnen erkende sociaal-toeristische organisaties jongeren in armoede een animatorcursus aanbieden aan een sociaal tarief. We zetten maximaal in op de bekendmaking en verspreiding van deze kans, zodat meer jeugdvakantiewerkingen – vooral diegene die met vrijwilligers in kwetsbare situaties werken – hiervan gebruik kunnen maken. Zo versterken we de instroom én de ontwikkelingskansen van jonge vrijwilligers.

Trekker: Toerisme Vlaanderen

Actie 33 — Organisaties ondersteunen in het waarderen en behouden van vrijwilligers

Het jeugdwerk brengt de noden en verwachtingen van jongeren rond vrijwilligerswerk in het jeugdtoerisme systematisch in kaart. We analyseren bestaande vergoedingsstructuren en waarderingspraktijken en evalueren in welke mate ze aansluiten bij de motivaties en drijfveren van vrijwilligers. Op basis van verzamelde data identificeren we terugkerende motivaties en ontsluiten we inspirerende praktijkvoorbeelden. Zo helpen we organisaties om hun vrijwilligers beter te werven, waarderen en behouden.

Trekker: De Ambrassade, CJT, VJH
Stakeholders: Jeugdvakantie-organisaties, jeugdwerk

Actie 34 — Ondersteuning voor jeugdgroepen die naar het buitenland trekken

De Beleidswerkgroep Jeugdtoerisme onderzoekt hoe jeugdgroepen die op buitenlandse kamp- of vakantieprojecten inzetten, in de toekomst optimaal ondersteund kunnen worden. We gaan na welke informatie, begeleiding of tools ontbreken, hoe bestaande organisaties (zoals JINT) een rol kunnen spelen en welke structurele oplossingen wenselijk zijn om continuïteit te garanderen.

Trekker: De Ambrassade
Stakeholders: JINT, jeugdvakantie-organisaties, jeugdwerk

We zorgen voor optimale randvoorwaarden en omstandigheden voor vrijwilligers en beroepskrachten

Vrijwilligers en beroepskrachten dragen een grote verantwoordelijkheid en worden regelmatig geconfronteerd met complexe situaties. Het is daarom essentieel dat de randvoorwaarden waaronder zij werken helder, haalbaar en ondersteunend zijn. Met onderstaande acties versterken we hun positie en creëren we werkbare omstandigheden in het jeugdtoerisme.

Actie 35 — Werkvormen en jobstatuten in kaart brengen en toegankelijk maken

De sector jeugdtoerisme omvat een brede waaier aan functies, variërend van onderhoudsmedewerker en kok tot administratieve kracht, jeugdlogiesmanager, kampcoördinator of inhoudelijk medewerker. We brengen alle bestaande jobstatuten en werkvormen overzichtelijk in kaart en toetsen ze juridisch af. De verworven kennis wordt gedeeld met de volledige sector, met extra aandacht voor de meest aantrekkelijke statuten en werkvormen. We onderzoeken tevens of aanpassingen of verbeteringen nodig zijn om het werken in het jeugdtoerisme duurzamer en aantrekkelijker te maken.

Trekker: CJT, VJH, De Ambrassade
Stakeholder: VDAB

Actie 36 — Impact meten van het stijgende aantal studentenjobs in jeugdvakantie-organisaties

De Beleidswerkgroep Jeugdtoerisme binnen De Ambrassade analyseert de gevolgen van de groeiende inzet van betaalde studentenjobs bij jeugdvakantie-organisaties. We onderzoeken welke effecten dit heeft op kwaliteit, continuïteit, vrijwilligersengagement en organisatorische stabiliteit. Op basis van deze impactmeting worden beleidsaanbevelingen geformuleerd.

Trekker**:** De Ambrassade, BWG Jeugdtoerisme

Actie 37 — Evaluatie van het statuut ‘bekwame helper’

Het statuut van de ‘bekwame helper’ binnen het jeugdtoerisme wordt grondig geëvalueerd. We brengen in kaart hoe het statuut wordt toegepast, welke knelpunten of onduidelijkheden worden ervaren en in welke mate het inspeelt op de noden in het veld. Deze evaluatie leidt tot concrete beleidsaanbevelingen voor een helder, werkbaar en ondersteunend statuut.

Trekker: De Ambrassade
Stakeholders: FOD Volksgezondheid, DCJM

Thema 4: Positief kampklimaat

Jaarlijks trekken honderdduizenden kinderen en jongeren op kamp of vakantie, verspreid over heel Vlaanderen en daarbuiten. Hoewel dit voor velen een onvergetelijke ervaring is, worden jeugdgroepen soms ook als overlast ervaren. Verschillende partners – jeugdgroepen, uitbaters van jeugdlogies, lokale besturen, buurtbewoners en andere betrokkenen – spelen een rol in het creëren van een positieve, respectvolle en zorgzame omgeving.

Met dit masterplan streven we ernaar om goede verstandhouding, wederzijds respect en vlotte samenwerking tussen alle betrokken partijen te bevorderen. Een positief kampklimaat draagt bij aan warme kampbelevingen, goede buurtrelaties en een veilig en aangenaam verblijf voor alle kinderen en jongeren.

We inspireren lokale besturen

Jeugdvakanties vinden plaats op het grondgebied van lokale besturen. Daarnaast vertrekken ook lokale jeugdgroepen naar andere steden of gemeenten in Vlaanderen of daarbuiten. Een goede wisselwerking tussen lokale besturen, jeugdlogies en organisaties van jeugdvakanties bevordert niet alleen een warm welkom, maar ook een veilige en aangename kampperiode.

Actie 38 — We stimuleren een warm onthaal- en vertrekbeleid door lokale besturen.

Lokale besturen en jeugddiensten spelen een belangrijke rol in zowel het vertrek als de ontvangst van jeugdgroepen.

Voor vertrekkende jeugdgroepen
Lokale besturen kunnen een groot verschil maken door jeugdgroepen te ondersteunen met praktische informatie, administratieve begeleiding, vervoer of ondersteunend materiaal. Zo zorgen ze ervoor dat kinderen en jongeren goed voorbereid, veilig en vol enthousiasme aan hun kamp starten.

Voor bezoekende jeugdgroepen
Ontvangende gemeenten fungeren als centraal aanspreekpunt en maken jeugdgroepen wegwijs in de lokale omgeving. Ze bieden informatie over voorzieningen en natuur in de buurt, scheppen duidelijke verwachtingen en zorgen voor vlotte communicatie. Een warm welkom – met goede afspraken, logistieke ondersteuning en soms zelfs een bezoek ter plaatse – bepaalt mee de sfeer van een fijne kampperiode waarin jong zijn, natuurbeleving en samenleven harmonieus samengaan.

Samenwerking en kaderontwikkeling
Er wordt onderzocht hoe een kader kan worden ontwikkeld dat de communicatie tussen

partners stroomlijnt en helpt om problemen, zoals overlast, via overleg op te lossen. Hoewel het merendeel van de ervaringen positief is, kan het in de praktijk toch soms mislopen. Bij het uitwerken van een kader voor een lokaal onthaal- en vertrekbeleid wordt aandacht besteed aan een actieve betrokkenheid van de schepenen bevoegd voor Jeugd en Toerisme, de bevoegde gemeentelijke diensten voor jeugd en toerisme en de lokale jeugdraad.

Trekker: Bataljong, De Ambrassade
Stakeholders: lokale besturen, VVSG

Actie 39 — We monitoren de impact van de invoering van een toeristentaks bij lokale besturen op de organisatie van jeugdkampen

Een aantal gemeenten heffen een toeristentaks, verhogen deze of voorzien geen vrijstelling voor jeugdtoerisme. Jeugdgroepen die op meerdaagse uitstap gaan, dreigen hierdoor extra financiële drempels te ondervinden. We monitoren de impact van de toeristentaks op jeugdkampen om vervolgens lokale besturen te kunnen informeren en sensibiliseren omtrent de contraproductieve gevolgen ervan.We zorgen dat jeugdgroepen een transparant en duidelijk zicht krijgen op gemeenten en steden waar een toeristentaks wordt geheven op hun meerdaagse verblijven en ontsluiten de informatie.

Trekker: Toerisme Vlaanderen, DCJM
Stakeholders: Bataljong, CJT, De Ambrassade

Actie 40 — Inspiratie- en uitwisselmomenten met lokale besturen organiseren

Op regelmatige basis worden uitwisselmomenten georganiseerd tussen uitbaters van jeugdlogies, vertegenwoordigers van het jeugdwerk, organisatoren van jeugdvakanties en lokale besturen. Tijdens deze ontmoetingen worden knelpunten, kansen en goede voorbeelden besproken, zodat partners samen tot inspirerende inzichten en concrete actiepunten kunnen komen (zoals in het *Raderwerk* van CJT).

Daarnaast krijgen lokale besturen en jeugddiensten de mogelijkheid om vormingen rond jeugdtoerisme te volgen, aangeboden door de ondersteuningsstructuren, Bataljong of De Ambrassade. Zo versterken we de kennis, het wederzijds begrip en de samenwerking tussen alle betrokken partijen.

Trekker: De Ambrassade, Bataljong, CJT
Stakeholders: VVSG, lokale besturen, jeugdvakantie-organisaties, jeugdwerk

Actie 41— Een laagdrempelige manier onderzoeken om kampen te registreren

We onderzoeken hoe jeugdgroepen eenvoudig kunnen aangeven in welke gemeente ze op kamp gaan. Een uniforme en toegankelijke registratiemethode maakt het mogelijk om trends en concentraties beter in kaart te brengen, locaties en periodes op te volgen en tijdig in te spelen op verschuivingen. Bovendien is een eenduidige registratie van groot belang voor noodsituaties of hulpverlening.

Daarnaast verzamelen de grote jeugdbewegingskoepels al structureel gegevens over hun groepen die buiten Vlaanderen op kamp gaan. Door middel van deze data kunnen we ook evoluties op vlak van locaties en periodes in andere regio's nauwgezet opvolgen.

Trekker: De Ambrassade, BWG Jeugdtoerisme
Stakeholder: DCJM

Actie 42 — Een positief kampklimaat stimuleren over gemeenschaps- en taalgrenzen heen

Veel Vlaamse jeugdgroepen trekken op kamp naar Wallonië, en omgekeerd vinden ook Waalse groepen hun weg naar Vlaanderen. Om het samenleven en samenwerken over taal- en regiogrenzen heen te versterken, stimuleren we actieve dialoog tussen jeugdgroepen en lokale besturen.

Informatiebundels worden gedeeld met lokale besturen langs beide kanten van de taalgrens, zodat iedereen een goed beeld heeft van de werking en verwachtingen van jeugdgroepen. Daarnaast worden uitwisselingsmomenten georganiseerd om ervaringen te delen, vragen te bespreken en aandacht te vestigen op wederzijds respect, goede communicatie en een positief kampklimaat.

Trekker: De Ambrassade

We stimuleren positieve beeldvorming

Jeugdkampen krijgen in de media soms een ongenuanceerde of overdreven negatieve voorstelling. Incidenten worden onnodig uitvergroot, terwijl de grote meerwaarde van jeugdvakanties vaak onderbelicht blijft. Daarom zetten we sterker in op een positieve, diverse en realistische beeldvorming, die toont wat jeugdtoerisme écht betekent: groei, plezier, verbondenheid en unieke ervaringen voor honderdduizenden kinderen en jongeren.

Actie 43 — Positieve campagnes rond jeugdvakanties lanceren

De Vlaamse overheid en de jeugdwerksector zetten jaarlijks een gezamenlijke (media)campagne op, waarbij telkens een ander aspect van jeugdtoerisme wordt belicht. Zo creëren we een breed gedragen, positief verhaal over de rijkdom en diversiteit van jeugdvakanties.

In aanloop naar de zomer stemmen kabinet, departement en sector hun communicatie op elkaar af en brengen ze tijdig verhalen naar buiten over de veelzijdigheid van het jeugdwerk en de methodieken die daarbinnen worden gehanteerd. De sector onderzoekt ook hoe de relatie tussen uitbaters, jeugdgroepen en buurtbewoners versterkt kan worden. Inspirerende voorbeelden worden actief verzameld en gedeeld met groepen, uitbaters en lokale besturen, zodat positieve praktijken zich kunnen verspreiden.

Trekker: DCJM, Toerisme Vlaanderen, De Ambrassade

Actie 44 — Jaarlijkse evaluatie van de kampzomer door de ministers van Jeugd

De Vlaamse, Duitstalige en Waalse ministers van Jeugd en Toerisme komen elk jaar na de zomer samen om de kampzomer — de belangrijkste piekperiode binnen het jeugdtoerisme — te evalueren. Daarbij wordt gekeken naar trends, ervaringen, aandachtspunten en mogelijke verbeteracties. De Vlaamse minister van Jeugd neemt hierin het initiatief, met als doel de samenwerking tussen de verschillende gemeenschappen te versterken en waar nodig bij te sturen.

Trekker: Kabinet Jeugd